

Тема 24. Характеристика основних етапів підготовки поглинання підприємства

1. Види реорганізації підприємств в Україні
2. Мотивація злиття та поглинання підприємств в Україні
3. Заходи щодо відбору підприємств на поглинання
4. Організаційні етапи рейдерства

Реорганізація представляє собою повну або часткову заміну власників корпоративних прав підприємства, зміну організаційно-правової форми організації бізнесу, ліквідацію окремих структурних підрозділів або створення на базі одного підприємства кількох, наслідком чого є передача або прийняття його майна, коштів, прав та обов'язків правонаступником.

НАПРЯМКИ ТА ФОРМИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

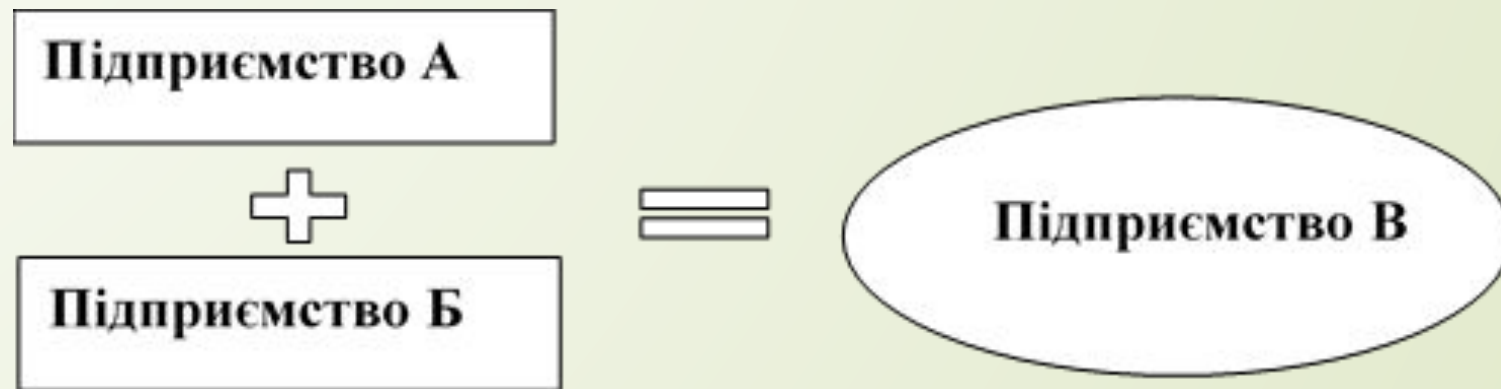
Укрупнення дієчого підприємства	Надрібнення дієчого підприємства	Перетворення дієчого підприємства
Злиття	Ліквідація	
Прийняття	Сплит	
Початок		

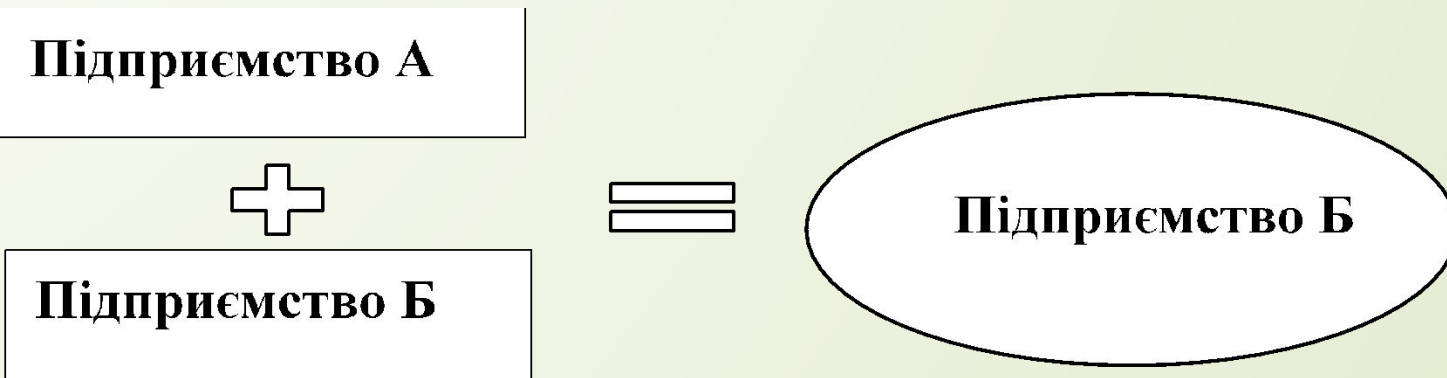
Види укрупнення

- **Горизонтальне укрупнення** представляє собою об'єднання двох або більше підприємств, які виробляють однаковий тип продукції або надають однакові послуги, виконують однакові роботи.
- **Вертикальне укрупнення** являє собою об'єднання одного підприємства з його постачальником сировини або споживачем продукції.
- **Діагональне укрупнення** представляє собою об'єднання підприємств різних галузей та видів діяльності. Воно здійснюється з метою диверсифікації діяльності.

ЗЛИТТЯ - припинення діяльності двох або кількох підприємств як юридичних осіб та передачу належних їм майнових прав та зобов'язань до правонаступника, який створюється в результаті злиття.

Приєднання - це припинення діяльності одного підприємства як юридичної особи та передачу належних йому майнових прав та зобов'язань до іншого підприємства (правонаступника).

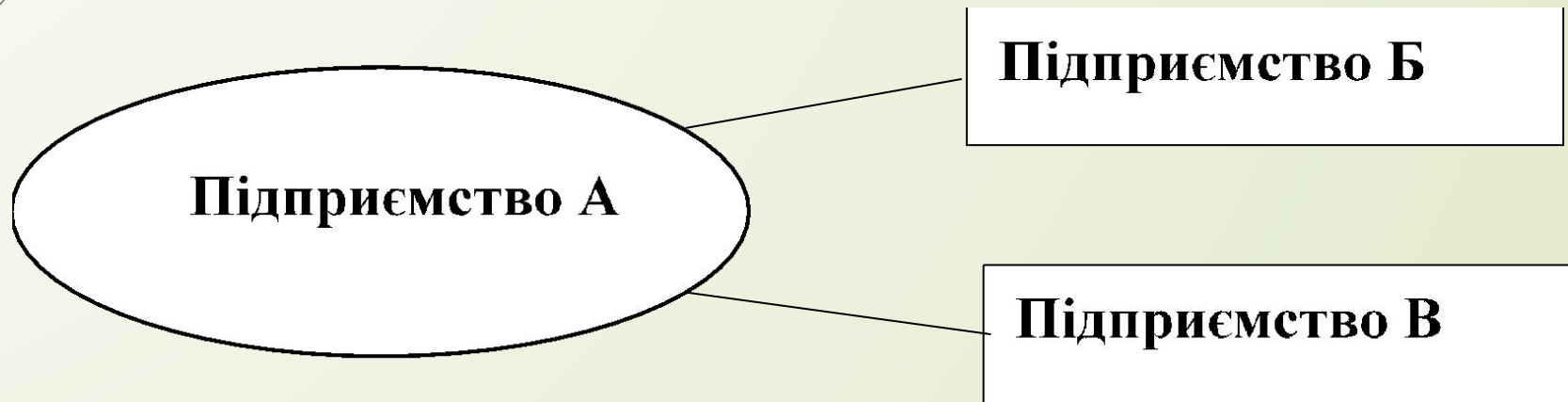

Основні мотиви М&А (mergers&acquisitions) :

- диверсифікація фінансових інвестицій;
- створення концернів, інших інтегрованих корпоративних структур;
- отримання прибутку в результаті придбання підприємств із заниженою вартістю.

Поділ — це спосіб реорганізації, за якого одна юридична особа припиняє свою діяльність, а на її базі створюється кілька нових підприємств, оформлених у вигляді самостійних юридичних осіб.

Виділення - це спосіб реорганізації, за якого із одного підприємства виділяється одне або більше підприємств

Перетворення — це спосіб реорганізації, який передбачає зміну форми власності або організаційно-правової форми юридичної особи без припинення господарської діяльності підприємства. При перетворенні одного підприємства в інше до підприємства, яке щойно виникло, переходять усі майнові права та обов'язки колишнього підприємства.

Приклади перетворення підприємств:

- товариство з обмеженою відповідальністю реорганізується в акціонерне товариство;
- приватне підприємство реорганізується в товариство з обмеженою відповідальністю;
- приватне акціонерне товариство перетворюється у публічне.

Мотивація злиття та поглинання підприємств в Україні

- ефект синергізму.
- прагнення заволодіти ліцензіями, патентами, ноу-хау, які належать іншому підприємству;
- отримання надійного постачальника факторів виробництва (сировини, комплектуючих, енергоресурсів тощо);
- зменшення ступеня ризику при виході на нові ринки збуту та їх розширенні;
- зменшення кількості конкурентів;
- зменшення податкових платежів;
- придбання активів за ціною, яка нижче за їх справедливую вартість;
- диверсифікація активів та діяльності з метою зменшення ризиків та підвищення потенціалу прибутковості діяльності підприємства;
- попередження захоплення підприємства крупними корпоративними «хижаками» та збереження контролю над підприємством;
- особисті мотиви вищої ланки керівництва.

Процес відбору підприємств на поглинання охоплює такі заходи:

- визначають цільову галузь;
- шукають необхідні відомості у засобах масової інформації та інших базах даних;
- аналізують результати уже проведених поглинань за галузями, регіонами тощо;
- проводять аналіз кількісних (обсяг виробництва та реалізації) та якісних показників (прибуток, організаційна структура, ліквідність підприємства тощо);
- формують бази даних за цільовими (фокусними) підприємствами;
- відбирають "кандидатів";
- встановлюють контакти з керівництвом, власниками;
- розробляють попередні плани інтеграції;
- вивчають фінансові звіти підприємств;
- ініціюють ділові переговори, де попередньо встановлюють ціну пропозиції та умови;
- реалізують процедуру придбання і розробляють бізнес-план для підприємства.

Організаційні етапи рейдерства

1. Розвідка бізнесу можливого об'єкта захоплення;
2. Оцінка можливостей власника підприємства щодо організації захисту бізнесу від захоплення;
3. Обрання схеми та розроблення плану заходів щодо захоплення підприємства;
4. Організація і супровід захоплення;
5. Заходи щодо забезпечення легалізації захоплення.